

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Evsebii Nierembergii Madritensis Ex Societate
lesv De Adoratione In Spiritv Et Veritate Libri Qvatvor**

Nieremberg, Juan Eusebio

Antverpiæ, 1631

Cap XIV. De solertiâ circa res exiguas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46187)

CAPVT XIV.

De solertiâ circa res exiguas.

DEus maximus est : in eius obsequio nihil putes minimum : non satis magnus esset , nisi vinceret omnem paruitatem. Si amas illum , in minimis officiis probatur vera amicitia. Peritia artis in paruis ostenditur : virtutis perfectio non est rudior , ideoque non expectat solum magna. Natura in minimis admirabilior est : minutissima animalia maxime curat. Gratia non est obtusior , nec debet esse segnior. Quæ minutiora videntur , diligentius curanda sunt. Cùm Deus tantus sit , nihil est paruum , quod ei displicet , aut quod ei placet. In bono & malo non est minutum. Quidquid bonum est , statim est magnum : quidquid malum est , statim non est paruum. Infinita bonitas omnes nostras vires exigit : iniuriam faciet , qui debet omnia , si neget aliquid. Ne dicas , Hoc quid præstat , hoc parum interest , hoc nihil est. Imò multum est hoc quod putas nihil ; quia quod putas multum aut aliquod magnum opus , nihil est præ magnitudine Dei , & obligatione tuâ. O immensa Veritas , quomodo potest putari minimum , aut magnum , si mensura obligationis & diligentiae meæ est

O 3   immen-

immensitas tua , vbi non est paruum , nec magnum dumtaxat , sed excessus totius modi ? quomodo possum dicere , Hoc parum est ; si quidquid fecero pro te , nihil est ?

Non est paruum quod censetur minimum , cùm in minimis stet perfectio. Non sunt contemnenda minima , quia contempta sunt magna. In strue aridorum palmitum , quam domi habes , si scintillam ignis permittas , incendium magnum fiet , & tota domus conflagrabit. Corruptio naturæ nostræ aptior est malitiæ , quàm stupa sicca igni. Si leue aliquid negligas , fies paulatim peruersus. Non attendas paruitatem quæ est in initio , sed ex principio considera finem. Semina semper exigua nimis sunt ; sed in nullâ parte plantarum maior efficacia & vis est. Primum diuortium duarum viarum sensim protractum in maximum interuallum definit ; & in infinitum procedere potest , cùm prius nec vno gradu distarent. Si in paruo deuias à proposito tuo & rigore mentis , paulatim te inuenies longinquum à feruore. Magna sumunt initium à paruis : quare parum non est minimum , si est initium. Cuiusque rei præcipua pars principium est : imò non pars quælibet , sed dimidium totius dicitur.

Rectè putabat sanctus Ignatius Pater noster , plus latere periculi in minutis contem-
nendis,

DE ADOR. IN SPIRITU ET VER. LIB. II. 215
nendis, quàm in maximis: horum damnum
apparet, & curari statim potest; at minima-
rum rerum iniuria nisi progrediente tempo-
re non percipitur, cum vix restaurari potest
roborata consuetudine. Peccata magna, ipsa
natura peccati & enormitas facit, vt auerse-
mur: minimi defectus, quia parui videntur,
hoc ipso negliguntur; iisq̄ue contemptis, non
excitatur mens aduersus illa. Concupiscen-
tia nostra in minimis acuitur, & ardet, quòd
sine magno periculo putet posse in his va-
gari, cum in magnis se compescat terrore
damni patentis: at irritata & erudita semel
cupiditas, in quæ non audebit & ardebit? In-
de aliquando multò sollicitiores aduersus
parua debemus agere, quàm contra magna.
Ex minimis consuetudo nascitur, quæ præ-
scribit vitia; non ex magnis, quia sunt raro-
ra: nec minùs violentum erit resistere con-
suetudini, quàm naturæ. Facile ius & actio ci-
tiùs datur aduersus capientem per vim no-
stra, & palàm, quàm in vsucipientem. Quæ
leuia videntur, auferunt à nobis pudorem
peccandi: sed amissâ semel verecundiâ erga
Deum, quid boni ex nobis promittimus?

Erubescere te continere à magnis, & vinci à
paruis: nam ab hoste exili & pumilione
sterni, turpissimum & ignaui signum est.
Non contempndum est paruum, in quo

magnum pretium potest esse. Margarita quòd sit exigua, non putatur vilis; imò proinde pretiosior est, quòd in paruo corpore magnum pretium habeat: cur paruum contemnis, vbi plus fortasse placere Deo potes, quàm in maioribus? Pretiosius est obsequium & diligentia in minimis. Quemadmodum enim peritia artis est, includere in paruo magnum artificium; & naturam miramur, quòd in exiguis animantibus omnes officinas vitæ claudat: sic excellentia amoris est, ponere animum totum etiam in minimis, & magnum & ardentem affectum concludere in paruis rebus: & pretiosior est diligentia minorum, nam magnitudinis defectus ex affectu instauratur, qui est rerum pretium. Nihil rectè æstimatur, nisi ex animo: magnum est minimum obsequium, vbi est animus magnus. At non rarò maior est animus in paruis: quare non minùs gratum sæpè erit officium & solertia illorum. Magna per se excitant attentionem, & non molestant, quia rariùs contingunt: minima verò minùs admonent animum, nec expergefaciunt; & quia crebriora, fatigant: quare animus curator minimorum, magis est in illis, quia magis vigil, magis constans, & pertinax ad obtemperandum esse videtur. Non igitur magnus desiderator Christi erit, qui solùm ma-
gna

gna curat: non erit ardens amator Dei, qui mundum & se reliquit in magnis, nisi etiam in minimis. Sculptoris ars perfecta non est, cortice spoliare truncum, & deuastare per magna frustra; quilibet hoc faciet: sed postea festucas minutissimas scitè recidere, subtilissimas cavitates euacuare, & minimis manum imponere, solus magister artis potest. In tabulâ umbras & primos colores tyro artis ducere potest; sed ad perfectionem picturæ, subtilitate periti manus & penicilli est opus, & in minimis lineis magnum opus consummatur: ita in minutissimis officiis virtutum absoluitur similitudo Dei. Non est imago perfecta, quæ caput, ventrem & pedes habet; sed in quâ omnia affabrè sunt laborata: cur rudem & informem imaginem vis te Deo præsentare ob defectum minimæ rei?

O infinite & perfectissime Domine, quid minimum possum putare, quod à te me amouere quàm minimum potest, aut magis assimilare? quid minimum reputabo, quod tu desideras me vitare, aut facere? cur minimum præterire possum pro maiestate tuâ & gloriâ, quin faciam, omnia; cum nihil pro vilitate & peccato meo prætermiseris, quod non faceres? O spiritus remisse, si Angelus è cælo tibi nuntiaret quòd Deus vellet te pati tormenta sancti Laurentij pro gloriâ suâ, &

218 IO. EVSEBII NIEREMBERGII
gratiarum actione ob beneficia à Christo
collata in genus humanum, quàm ingratus
esses, si fortè non haberes id pro magno fa-
uore, & minimum id putares? Ecce, quid di-
ces? non ignes, non equuleos, non carceres,
non cruciatus Deus à te modò exigit; sed vt
attendas in hac re minimâ, & non negligas:
magnum hoc puta: hæc est voluntas Dei, vt
hæc cures; & sufficit. Martyres per magna-
rum pœnarum patientiam sancti habiti sunt:
Confessores, per minimarum culparum im-
patientiam & fugam, sanctitatem conse-
quuntur. Illi pœnas omnes tolerantes, vita-
runt culpas: isti nullas culpas tolerantes, vi-
tant maiores pœnas purgatorij.

CAPVT XV.

Laudem propriam vitandam esse.

Qui amat laudari, vult quid impossibile.
Laus bonum aliquem publicat: sed hoc
ipso quòd laudari velis, non modò vacuus es
omni bono, sed plenus maximo malo, nem-
pe diabolico, superbiâ, & ambitione. Licet
audias laudari; non tu laudaberis, sed alius.
Laus boni est: sed tu pessimus eris, qui laudis
es cupidus. Nequit bonus esse, aut laude di-
gnus, qui tam vanus est, vt laudari quærat.
Quare desinit esse laudabilis, qui vult lauda-
ri;